

Projekt

z dnia 25 lutego 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY GOCZAŁKOWICE-ZDRÓJ**

z dnia 25 lutego 2025 r.

w sprawie udzielenia poparcia organizacji społecznej w zakresie wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania w przedmiocie cofnięcia koncesji nr 162/94

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) Rada Gminy Goczałkowice-Zdrój uchwala :

§ 1. Udzielić poparcia Fundacji Frank Bold z siedzibą w Krakowie w zakresie wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania w przedmiocie cofnięcia koncesji nr 162/94 z późniejszymi zmianami, na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Silesia”, w zakresie, w jakim koncesja ta pozwala na prowadzenie działalności górniczej w granicach administracyjnych gminy Goczałkowice-Zdrój.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goczałkowice-Zdrój.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Lazarek

UZASADNIENIE

Fundacja Frank Bold z siedzibą w Krakowie jest zarejestrowana w KRS pod numerem 0000434538. Zrzesza zespół prawniczek i prawników, a także innych specjalistek i specjalistów, którzy występują w obronie obywateli i pomagają im rozwiązywać problemy prawne oraz działać na rzecz swojego otoczenia. Fundacja jest organizacją ekspercką, której głównym przedmiotem działalności jest działalność prawnicza i stosowanie narzędzi prawnych w działaniach na rzecz ochrony ludzi i środowiska. Jest częścią międzynarodowego zespołu. W Polsce działa od 2012r. Biura Fundacji mieszczą się także w Brnie, Ostrawie, Pradze i Brukseli. Fundacja wspiera samorządy, inne organizacje ekologiczne oraz zwykłych obywateli. Pracownicy Fundacji biorą udział w postępowaniach administracyjnych i sądowych, sporządzają kompleksowe analizy i opinie prawne, prowadzą szkolenia. Ponadto biorą udział w procesach legislacyjnych, wnosząc uwagi do proponowanych zmian w prawie.

Gmina nawiązała współpracę z Fundacją w grudniu 2024r. w ramach inicjatywy społecznej jednej z poszkodowanych osób.

Występując z wnioskiem o wszczęcie postępowania w przedmiocie cofnięcia koncesji nr 162/94 z późniejszymi zmianami, na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Silesia”, w zakresie, w jakim koncesja ta pozwala na prowadzenie działalności górniczej w granicach administracyjnych gminy Goczałkowice-Zdrój, Fundacja będzie działać w interesie wspólnoty samorządowej gminy Goczałkowice-Zdrój, jak również na rzecz ochrony środowiska, jako dobra wspólnego.

Za wystąpieniem z wnioskiem, o którym mowa wyżej przemawiają następujące argumenty:

- 1) prowadzenie eksploatacji węgla kamiennego w oparciu o koncesję nr 162/94 z późniejszymi zmianami, w obszarze Gminy Goczałkowice-Zdrój oznacza, że przedsiębiorca górniczy pozyskuje surowce mineralne inne niż naturalne surowce lecznicze w granicach stref ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Goczałkowice-Zdrój, co narusza art. 38a ust. 1 pkt 9, ust. 2 pkt 3 i ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych;
- 2) przedsiębiorca górniczy prowadzi działalność na podstawie koncesji nr 162/94 na wydobywanie węgla kamiennego i metanu jako kopaliny towarzyszącej ze złoża „Silesia”, zmienionej decyzją Ministra Klimatu z 20 grudnia 2019 r. znak DGK-VI.4771.31.2018.MK.15.

Decyzja zmieniająca została wydana bez uprzedniego przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, na podstawie art. 72 ust. 2 pkt 2 lit. j ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Przepis art. 72 ust. 2 pkt 2 lit. j ustawy odnosił się do braku konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w sytuacji jednokrotnego wydłużenia terminu obowiązywania koncesji

na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża, wyłącznie w przypadku gdy wydłużenie koncesji uzasadnione było racjonalną gospodarką złożem oraz bez rozszerzenia zakresu koncesji.

Z dniem 20 lipca 2021 r. przepis ten został uchylony przez art. 1 ustawy z 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko ze względu na poważne wątpliwości co do jego zgodności z prawem UE. Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że decyzja zmieniająca koncesję wykroczyła poza dyspozycję ww. przepisu, ponieważ wprowadziła zmiany dotyczące zakresu koncesji, inne niż wydłużenie terminu obowiązywania koncesji. Na uchybienie to zwróciła uwagę Najwyższa Izba Kontroli w Informacji o wynikach kontroli Udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin stałych i węglowodorów opublikowanej w grudniu 2024 r. (s. 46);

3) przedsiębiorca górniczy znajduje się obecnie w trudnej sytuacji finansowej i na mocy postanowienia Sadu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach z 27 listopada 2024 r., objęty jest postępowaniem sanacyjnym. W związku z tym przedsiębiorca nie reguluje swoich zobowiązań związanych z naprawą szkód górniczych, w tym na podstawie zawartych z poszkodowanymi ugód. Tym samym przedsiębiorca narusza wynikający z przepisów Prawa geologicznego i górniczego obowiązek naprawy szkód górniczych. Sytuacja ta zagraża nie tylko interesom majątkowym mieszkańców, ale również może skutkować zagrożeniem i naruszeniem ich dóbr osobistych, w tym zdrowia i życia.

Opisane powyżej okoliczności wskazują na to, że działalność przedsiębiorcy może być oceniana jako sprzeczna z ustawą, co stanowi przesłankę do cofnięcia koncesji, na podstawie art. 37 Prawa geologicznego i górniczego.

Fundacja Frank Bold jest organizacją ekologiczną specjalizującą się w podejmowaniu działań prawnych. Fundacja występuje w wielu postępowaniach dotyczących wydobywania węgla kamiennego na Śląsku, działając we własnym imieniu lub zapewniając wsparcie prawne mieszkańcom i jednostkom samorządu terytorialnego. Fundacji, jako organizacji społecznej, na podstawie art. 31 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje prawo wystąpienia z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie dotyczącej innej osoby. Wniosek taki może również dotyczyć wszczęcia postępowania w przedmiocie cofnięcia koncesji.

W związku z powyższym, zasadne jest udzielenie poparcia Fundacji Frank Bold w zakresie wniosku o wszczęcie postępowania w przedmiocie cofnięcia koncesji nr 162/94. Wszczęcie takiego postępowania leży w interesie społecznym rozumianym zarówno jako interes wspólnoty samorządowej gminy Goczałkowice-Zdrój, w szczególności osób poszkodowanych wskutek eksploatacji górniczej, a także jako interes związany z ochroną środowiska jako dobra wspólnego, w szczególności ochroną naturalnych surowców leczniczych oraz z działaniem na rzecz poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego.

Sporz. Maria Ożarowska